

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-05-30

Vår referens

Daniel Pamp

Utredningssekreterare

Daniel.Pamp@malmö.se

Remiss angående Motion Anfal Mahdi (V) om kommunövergripande samordnare i arbetet mot antimuslimsk rasism/islamofobi **GRF-2024-7931**

Sammanfattning

Anfal Mahdi (V), Maria Dexborg (V) och Nina Jakku (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt berörda förvaltningar att inrätta en kommunövergripande samordnare som har som uppgift att driva på arbetet mot antimuslimsk rasism/islamofobi på en kommunövergripande nivå för arbetet mot antimuslimsk rasism/islamofobi. I motionen föreslås följande två att-satser:

- att uppdra åt kommunstyrelsen att inrätta en kommunövergripande samordnare i arbetet mot antimuslimsk rasism/islamofobi
- att verksamheten i arbetet mot antimuslimsk rasism/islamofobi utvärderas senast våren 2026

Utbildningen i grundskolan ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Att följa upp och utveckla utbildningen är rektors och huvudmans ansvar inom ramen för systematiskt kvalitetsarbete enligt skollagens kap. 4. Därtill styr skollagens kap. 6 och diskrimineringslagen huvudmannens förebyggande, främjande och åtgärdande arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Andra myndighet, däribland Skolverket, har därutöver i uppdrag att stödja det förebyggande, främjande och åtgärdande arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Utifrån ovanstående föreslår grundskoleförvaltningen i sitt förslag till yttrande att grundskolenämnden ska föreslå kommunfullmäktige att avslå motionens första att-sats och anse motionens andra att-sats besvarad.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden godkänner grundskoleförvaltningens förslag till yttrande
2. Grundskolenämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionens första att-sats och anse den andra att-satsen i motionen besvarad.

Beslutsunderlag

- Beslutsplanering Grundskolenämndens arbetsutskott 2024-06-05
- Grundskolenämnden 2024-06-18

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

registrera.stk@malmö.se

Ärendet

Anfal Mahdi (V), Maria Dexborg (V) och Nina Jakku (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att inrätta en kommunövergripande samordnare som har som uppgift att driva på arbetet mot antimuslimsk rasism/islamofobi på en kommunövergripande nivå. I motionen föreslås följande två att-satser:

- att uppdra åt kommunstyrelsen att inrätta en kommunövergripande samordnare i arbetet mot antimuslimsk rasism/islamofobi
- att verksamheten i arbetet mot antimuslimsk rasism/islamofobi utvärderas senast våren 2026

Grundskoleförvaltningens synpunkter

Enligt 1 kap. 5 § i skollagen ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Vidare anges att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Att följa upp och utveckla utbildningen utifrån den nationella styrningen i skollag och läroplan är rektors och huvudmans ansvar inom ramen för systematiskt kvalitetsarbete enligt skollagens kap. 4. Därtill styr skollagens kap. 6 och diskrimineringslagen huvudmannens förebyggande, främjande och åtgärdande arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Som huvudman för kommunala grundskolor ska grundskolenämnden se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn. Vid misstanke om kränkande behandling ska huvudmannen se till att anmälan upprättas, händelsen utreds samt att skäligen åtgärder genomförs och följs upp. Samtliga medarbetare omfattas också av en anmälningsskyldighet vid misstanke om diskriminering eller annan kränkande

behandling. När medarbetare får en signal om att ett barn kan ha blivit utsatt för kränkande behandling ska det anmälas till rektor. Rektor ska i sin tur anmäla ärendet till huvudmannen och på delegation av nämnden utreda händelsen samt vidta skäligen åtgärder och slutligen följa upp åtgärderna i syfte att förhindra diskriminering i framtiden. Syftet är att förebygga och förhindra kränkande behandling i framtiden.

I grundskoleförvaltningen finns både riktlinjer och rutiner för arbetet mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. Rutinen handlar om personalens anmälningsskyldighet till rektor, rektorns anmälningsskyldighet till huvudman samt utredning av händelsen. Den anger hur personal och rektor ska agera, både om personal kränker eller trakasserar barn och om barn kränker eller trakasserar andra barn.ⁱ

I grundskolenämndens målinriktade arbete mot diskriminering och kränkande behandling ansvarar rektor, på delegation, för att varje grundskola årligen tar fram en plan mot diskriminering och kränkande behandling. I den ska skolan följa upp föregående års arbete, göra en kartläggning av nuläget i verksamheten och utifrån den dra slutsatser om vilka risker det finns för diskriminering och kränkande behandling och hur skolan ska arbeta för att förebygga dessa.

Skolorna har också möjlighet till stödinsatser från grundskoleförvaltningen i form av bland annat arbetsgruppen normer och värden på Pedagogisk Inspiration som arbetar just med värdegrundsfrågor och att motverka kränkande behandling och diskriminering. Även detta är grundat i läroplanens krav på värdegrundsarbete i skolan.

Det har också tagits ytterligare initiativ på nationell nivå för att utveckla, stödja och främja arbetet kring mänskliga rättigheter och rasism. I regeringens regleringsbrev för Skolverket (2024) ges myndigheten i uppdrag att, tillsammans med Forum för levande historia, vidareutveckla och följa upp verktyget för systematiskt arbete med demokratistärkande insatser i skolväsendet. Syftet är att motverka nutida uttryck för antisemitism och andra former av rasism. Verktyget ska anpassas så att det kan användas i förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Myndigheterna ska erbjuda målgrupperna processtöd i arbetet med verktyget och arbeta utåtriktat för att nå fler förskolor och skolor, i synnerhet sådana förskolor och skolor som särskilt är i behov av arbete med verktyget. I regeringens regleringsbrev för Länsstyrelserna (2024) framhålls dessutom att Länsstyrelserna ska stödja kommuner och regioner i arbetet med mänskliga rättigheter. Stödet ska bland annat innefatta att sprida kunskap och metoder inom området samt främja erfarenhetsutbyte. I uppdraget ingår även att redogöra för hur arbetet mot olika former av rasism kan inkluderas i arbetet. Grundskoleförvaltningens svar och synpunkter på förslagen i remissen framgår i förslaget till yttrande i vilket förslaget också är att grundskolenämnden ska föreslå kommunfullmäktige att avslå motionens första att-sats och anse den andra att-satsen i motionen besvarad.

Ansvariga

Mats Johnsson Utbildningschef

Peter Lindberg Förvaltningschef

ⁱ [Skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling i skolan | Komin \(omniacloud.net\)](#)